No. 87 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig, en *Wetenschappelijk*

NIEUWS- *BLAD.*

Donderdag. 12 April.

Frankrijk.

Parijs, den 9den April.

De afgevaardigden hebben heden de beraadslagingen geopend over een door den minister van oorlog aangevraagd crediet van omtrent vier en een half millioen fr., voor de voltooijing van de organisatie der speciale wapenen in de binnenlandsche militaire divisien, voor het tegenwoordig dienstjaar. Dit ontwerp is in handen geweest van eene commissie van leden der kamer, waaronder verscheidene generaals, welke commissie, bij monde van haren rapporteur, den generaal *Allard*, een aantal bedenkingen tegen het ontwerp heeft in het midden gebragt, die voornamelijk betroffen den wagentrein en de remonte der artillerie en kavallerie. Bij de thans geopende discussie voerde de generaal *Demarçay* het eerst het woord, om in den geest der commissie, zijne aanmerkingen tegen het ministerieel ontwerp te maken.

Naar men verzekert zal er ter gelegenheid van 's Konings naamdag eene lange lijst van verplaatsingen in het personeel onzer diplomatie buitenslands, bekend gemaakt worden. Onder de nieuwe benoemingen noemt men die van den heer *Las Casas*, door wien laatstelijk het traktaat met Haïti gesloten werd en die thans tot gezant te München of Dresden zou worden benoemd. Deze benoeming zou echter slechts het middel zijn om den heer *Las Casas* tot hoogere betrekkingen te bevorderen; men zou het oogmerk hebben, om hem welda het onder-secretarisschap op het bureau van de buitenlandsche zaken te doen bekleeden.

— In de bijzondere correspondentie uit deze hoofdstad wordt, in een belang over de nieuwe Spaansche leening, waaromtrent het bericht in Madrid thans nog niet bekend is, overeengekomen is, verscheidene bijzonderheden bevonden, die eerst later zouden openbaar worden gemaakt, doch die eene geheele andere gedaante aan de zaken in Spanje moesten geven. Reeds voor vijf maanden waren de heer *Agudo* voorstellen gedaan, voornamelijk door den spaanschen gezant *Campuzano*, doch de Parijsche bankiers hadden verklaard, zich met geene leening in te laten, zoo niet de kabinetten van Londen en Parijs dezelve waarborgden, waartoe die kabinetten niet gezind waren. Bij de onlangs in omloop geweest zijnde geruchten van schikking tusschen de beide partijen in Spanje, waren de onderhandelingen hervat, en nu zouden de heeren *Agudo* en *Ricardo* er in bewilligd hebben, om 500 millioen reelen (125 millioenen fr.) de leenen onder voorwaarde, dat de Koningin *Isabella* met den prins van Asturie zoude huwen, en de beide partijen tot eene schikking zouden komen, onder toezigt van Engeland en Frankrijk. Deze overeenkomst zou eerst in de maand september aanstaande worden openbaar gemaakt; een fransch leger van [illegible] worden geplaatst, om de handhaving dier overeenkomst krachtig te verzekeren. De heer *Agudo* had zijne berekening daarop gebouwd, dat Spanje daardoor wederom tot rust zou komen en zijne finantien herstellen. — Hoe uitvoerig dit alles ook in de bijzondere briefwisseling wordt medegedeeld, heeft het geen belang, dat het selve, tot nadere bevestiging, ook uit een ander bericht van den dag, weinig vertrouwen verdient.

— Het gerucht verneemt dat de hertog *van Fezensac* niet naar Madrid zal gaan, maar tot de ambassade te Napels benoemd worden. De maarschalk *Molitor* zou in zijne plaats gezant te München worden. Men meldt, dat de graaf *Sebastiani* met zijn gevolg [illegible] van Londen vertrokken is om [illegible] te komen.

— De toepassing van de wet op de drukpers schijnt ook in de departementen streng te worden gehandhaafd. Uit Beims vernemen wij, dat een boekdrukker, door de correctionele regtbank tot 3000 fr. boete veroordeeld werd, omdat hij een' brief over de nationale garde, zonder naam had uitgegeven.

— De berigten van de spaansche grenzen houden het berigt, dat de karlistische bezetting van het kleine fort Vera, aan de Bidassoa, op de fransche grenzen, na gedurende den geheelen dag van den 3den zich dapper tegen de overmagt der christinische kolonne onder *O'Donnel* te hebben verdedigd, het fort in den vroegen morgen van den 4den heeft verlaten en langs den weg van Lasard, dien de karlisten zich hadden weten vrij te houden, is afgetrokken. In een der berigten uit Baijonne van den 6den wordt verzekerd, dat het garnizoen zijn behoud te danken had gehad aan de komst van drie kompagnien Chapelgorri's uit Guypuzcoa, onder bevel van *Hero*. Verscheidene bajonnetaanvallen door die kompagnien kloekmoedig uitgevoerd, hadden den aftogt van de kleine maar dappere bezetting verzekerd. Na de bemagtiging van het fort heeft de generaal *O'Donnel* hetzelve in de lucht doen springen en is naar Irun afgetrokken, latende, ter meerdere bespoediging, zijne artillerie over het fransch gebied terugtrekken. De oorzaak van dien overhaasten terugtogt schijnt te zijn gelegen geweest in de aankomst van een korps Navarezen, hetwelk, na eerst eene van het garnizoen van Pampeluna uitgetrokkene kolonne te hebben verslagen, op de plaats tot ontzet aankwam. De vereenigde karlistische troepen hebben de achterhoede van *O'Donnel* poogen te vervolgen, maar [illegible] te gauw [illegible] bijeen.

Men twijfelde te Baijonne zeer, of *O'Donnel* in zijn oogmerk was geslaagd, 't welk zou geweest zijn om het gros van de karlistische magt naar de uiterste grenzen te lokken. Door de vernieling van het fort Vera hadden intusschen de karlisten het steunpunt van hunne gemeenschap met Frankrijk op dit punt verloren. Het verlies aan gesneuvelden was de beide zijden niet groot; dat der gekwetsten had 150 a 200 bedragen.

— Uit de spaansche hoofdstad heeft men heden geene nadere tijdingen, evenmin als van de onderscheidene uitgetrokkene karlistische expeditien.

— In de binnenlandsche renten werd heden bijna niets omgezet; ook werden er geene nieuwe tijdingen rondgedragen. Men meende dat de 5 pCt. zich op de tegenwoordige hoogte zullen houden tot op het oogenblik dat de reductie in de kamer wordt gediscussieerd. In de industriele aandeelen ging weder veel om; de aandeelen in de spoorwegen zijn daarentegen voor het oogenblik bijna niet gezocht. De notering was heden (9 *April*): 5 pCt. 108,40; 3 pCt. 80,80; Nap. r. 99,95; Sp. Ardoin 21; Rom. L. 103.

Duitschland.

Frankfort, den 6sten April.

De bondsvergadering heeft Ht Maandag hare laatste zitting voor de Paasch-vacantie gehouden. Zij zal denkelijk eerst in Mei weder bijeen komen. Naar het schijnt, heeft zij nog geen besluit genomen omtrent de petitie van Osnabruck. De bondscommissie voor de militaire aangelegenheden is in de laatste dagen bijzonder werkzaam geweest. De centrale bondscommissie voor het onderzoek der [illegible] kundige woelingen wordt voorzeerst, intusschen voor den [illegible] niet ontbonden.

Te Düsseldorp heeft de policie den 24sten Ll. een [illegible] king gedaan bij den pastoor *Vinterim* in die stad, en die [illegible] in beslag genomen het begin eener *consultatio [illegible] legitima competentis capituli metropoli Coloniensis*, [illegible] Vóór het [illegible] gehouden werd van een grooter [illegible] gesluit over de door den [illegible] voorgeschreven 16 stellingen. De correspondentie van den pastoor [illegible] bevindt [illegible] van belang zijn. Uit de bibliotheek [illegible] nog eenige stukken op de zaak van den [illegible] schop van Keulen betrekking hebbende, zooals de *Athanasianische Confessie*, enz. in beslag genomen doch op de protestatie van den heer [illegible]

vergenoegde men zich met daarvan berigt in het proces-verbaal te doen.

— Te Mannheim is een plan opgeworpen, om ter eere van den onlangs gestorvenen Badenschen minister *Winter*, wiens verlies zeer betreurd wordt, een standbeeld op te rigten, en wel aan het begin van den, van genoemde stad naar de Zwitsersche grenzen aan te leggen ijzeren weg, met welke vaststelling hij zijn leven besloten heeft.

— Te Frijburg, in Zwitserland, is eene protestantsche kerk opgerigt. Dit verdient nog al opmerking, omdat die streek uitsluitend Katholijk is, en men daar zelfs tot de ultramontaansche partij behoort.

— Uit Weenen schrijft men van den 2den april: Volgens de jongste berigten uit Petersburg is er in het reisplan van den troonopvolger eene groote verandering gekomen. Z. K. H. zal zich nu, van Stokholm het eerst naar Londen begeven, aldaar vermoedelijk tot na de kroning der Koningin *Victoria* verblijven, alsdan te 's Gravenhage een bezoek afleggen; vandaar de heerlijke Rijngewesten doorreizen, de hoofdsteden van de Zuid-duitsche staten bezoeken, en eerst tegen den herfst van dit jaar alhier (te Weenen) komen. Na eenige weken verblijf alhier, zal Z. K. H. zich naar Franzenbrunn begeven, waar zijne doorluchtige moeder voornemens is de baden te gebruiken. Z. M. de Keizer van Rusland zal zich van Berlijn het eerst naar Toplitz en dan eveneens naar Franzenbrunn begeven, welke badplaats tot gemeenschappelijke vergaderplaats van de keizerlijke familie gekozen schijnt. Door deze berigten wordt het vroeger aangekondigd bezoek van den Russischen Keizer in Wisbaden in twijfel getrokken.

— Uit Rome wordt van den 29sten maart geschreven, dat de afreis van den Pruissischen geheimraad *von Bunsen* naar men vermoedt, tegen den tijd van het paaschfeest was bestemd. Dezelve zou dan eene wetenschappelijke reis naar Londen en Parijs en dan eerst later naar Berlijn terugkeeren.

Van het staatschrift van de zijde der Pauselijke regering in de zaak van den keulschen aartsbisschop openbaar gemaakt, was reeds eene tweede uitgaaf opgelegd.

Nederlanden.

Breda, den 11den April.

Naar men vernoemt zullen de leden van den Hoogen Raad binnen kort door Z. M. benoemd worden, en zou dit hoogste regterlijk collegie, volgens een onzer bladen, omtrent de helft van dit jaar worden gesteld.

— De directeur-generaal voor de marine heeft in naam en op last van Z. K. H. den admiraal en kolonel-generaal, aan de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen, de admissie op het koninklijk instituut voor de marine te Medenblik, reeds hebben verzocht of alnog wenschen te erlangen, bekend gemaakt dat er op voorschreven instituut eenige vacatures van adelborsten voor de eigenlijke zeedienst en voor de marniers in den loop van dit jaar zullen ontstaan, zoodat er, naar aanleiding van de bepalingen, vervat in het reglement voor het gezegde instituut, in de eerste helft van de aanstaande maand Junij dezes jaars, een examen van aspiranten te Medenblik zal plaats hebben, tot toelating waarvoor men zich bij rekwest aan het departement van marine voor of uiterlijk op den laatsten dezer maand zal kunnen aanmelden; met overlegging van de vereischt wordende bescheiden, voor zoover die niet vroeger mogten zijn ingezonden, en niet onder het departement van marine zijn berustende. Aan de belanghebbenden wordt verder kennis gegeven, dat het rekwest moet bevatten den naam, den stand en het beroep, de woon- en gebooteplaats en tegenwoordige dienst van de ouders of voogden; alsmede voor welk dienstvak zij wenschen dat de jongeling worde opgeleid, en voorts vergezeld zijn: 1ste van een certificaat van het bestuur der woonplaats van de ouders of bloedverwanten, waaruit blijke, hoelang dezelve aldaar gedomicilieerd zijn geweest en of zij aldaar vaste goederen bezitten, zoo geboortakte of doopbrief van den aspirant; 3de, van een certificaat van een geneesheer, houdende dat de aspirant gevaccineerd is of de kinderpokken heeft gehad, zullende de aspirant, alvorens tot het examen te worden toegelaten, door den chirurgijn majoor van het instituut worden onderzocht of dezelve eene goede physieke aanleiding heeft en vrij van ligchaamsgebreken is.

In het *Dagblad van 's Gravenhage* leest men het volgende:

HH. KK. HH. Prins *Alexander* en de Prinses *Sophie*, vergezeld van den heer generaal *Dupleix*, hebben Hunne zaterdag een bezoek afgelegd aan den heer *M. J. B. van Coehoorn, Jr.*, ten behoeve van dien door hem vervaardigden *Arabische Clarinetist*. Dit meesterstuk wordt dagelijks door eene groote menigte bezocht en bewonderd.

Den 7den dezer is van de werf van den scheepsbouwmeester *Jan Smit*, aan het Slikkerveer, onder Ridderkerk, met het beste gevolg van stapel gelaten, het fregatschip genaamd *Margaretha Johanna*, gebouwd voor Amsterdamsche rekening en voor de vaart op de Oost-Indiën bestemd, waarna op genoemde werf terstond de kiel is gelegd van het fregatschip *Prinses Sophia*.

Maandag jl. heeft de advokaat-generaal *de Bavay* te Brussel, zijn eisch in de zaak van den *Lijnx* ten einde gebragt. Gisteren is bij de opening van het hof van assises het woord aan de verdedigers van *van der Ptas* gegeven. De advokaat *Rousselle* heeft zijn pleidooi begonnen met algemeene beschouwingen; in 't bijzonder betoogde hij de onwettigheid van de in beslagneming van het geschrift dat tot de procedure aanleiding gegeven heeft. De toevloed van het publiek was gisteren bijzonder groot.

— In den avond van den 8sten hebben te Luik eenige ongeregeldheden plaats gehad, waarvan de oorzaken in de besluiten van den gouverneur der provincie en van het bestuur te Brussel omtrent het voorgevallene in de gemeente Tilff, schijnen gezocht te moeten worden. Dien avond werd in den schouwburg den *Tartuffe* gegeven, onder welke voorstelling de zinsneden tegen de geheimzinnigheid uitbundig werden toegejuicht, en daarentegen de bekende phrase *nous vivons sous un prince ennemi de la fraude* algemeen werd uitgefloten. Na de voorstelling verzamelde een groot getal jongelieden zich op het schouwburgplein, waar patriottische liederen werden gezongen, waarna men zich naar het bisschoppelijk paleis begaf en den bisschop, onder uitjouwing van hem en zijnen staf, een charivari gaf, welk tooneel herhaald werd voor de woningen van den gouverneur, den district-commissaris, het klooster der redemptoristen, den uitgever van den *Courrier de la Meuse*; terwijl hier en daar steenen werden geworpen. Het schijnt niet dat de gewapende autoriteit, is tusschen beide gekomen, dan voor zoo ver om te beletten dat de moedwil tot dadelijkheden oversloeg.

Te Brussel wilde men weten dat dezelfde jonge lieden het voornemen hadden om naar Brussel te komen, ten einde aldaar in de eerste plaats den minister van binnenlandsche zaken *Dechamps* op een charivari te onthalen.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (10 *April*) genoteerd: Belg. 5 pCt. 101 ¼; O. Mel. 106; Sp. Ardoin 19; 18½; Defered. 6; Nap. r. 93; Rom. B. 100 ½; Certif. te Antwerpen 100; Banq. 77 ½. — Wissel op Amst. en Rott. 4 pCt. pap. en kont. 101 ½.

Letterkundige en wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Te *Weenen* is sedert kort een nieuw genootschap door de voornaamste aldaar aanwezige geneesheeren tot stand gekomen. Op den 25sten der vorige maand had de plegtige openingsvergadering in de ministeriezaal der Weener Universiteit plaats, waarbij verscheidene leden der keizerlijke familie, de staatskanselier, prins von Metternich, en de gezamenlijke ministers tegenwoordig waren. De president van het genootschap, de heer Maisatti, hield eene openingsrede, waarin hij het doel des genootschaps uiteenzette, en duidelijk deed uitkomen, wat men zich zoowel van de geneeskunde als van de heelkunde in 't algemeen, als in *Oostenrijk* de nigting te geven, hier met het oogmerk, dat de menschdom het nuttigste moge worden, dat daaruit kon opleveren; de redenaar gaf eene zeer duidelijke en goed geordende overzigt, op het tegenwoordig standpunt der geneeskundige wetenschappen over het gebrekkig streven van een tegenwoordigen tijd naar stelsels, alsmede over de meer en meer ingang krijgende meening, dat sedert de verschijning van de *cholera*, de meeste ziekten harer zeldzaamheid in het benedenland hebben. Het genootschap zal uit gewone en buitengewone leden bestaan; het zal binnen- en buitenlandsche geneesheeren tot zijne correspondeerende leden benoemen, wanneer de geleerden worden tot zodanigen gekozen, zullen jaarlijks zal men eene algemeene vergadering houden; de gewone leden komen tweemaal in de maand bijeen. Het genootschap zal een Tijdschrift van dezelfde [illegible] worden gemeld, dat de [illegible] staan in de staatswetenschappen, [illegible] dood van den hoogleeraar Emma [illegible] komen, waardoor de regering zwarigheid gemaakt heeft op gevolge van voorstellingen door tusschenkomst van het Pruissisch kabinet gedaan, om den hoogleeraar Dahlmann tot diensttooning te noodigen. [illegible] deszelfs naam ook op het Programma van de Leipziger hoogeschool vindt, wordt hier aan vroegere opdrachtgevingen toegeschreven. Te *Stuttgart* heeft men op het nieuw [illegible] de plaats voor het standbeeld voor Schiller met [illegible] een houten tooneel overgenomende, aan het op te richten gedenkteken gehad, om het effect van de reeds plaatsing te leeren kennen. Het voetstuk van het monument zal nog dit jaar voltooid worden door den beeldhouwer Thorwaldsen, een vriend van jeugd van Schiller. De overblijfselen van hetzelve zijn reeds gegoten, en met de afgietsing van [illegible] model van het standbeeld is men thans in de metaalgieterij te

Mijnheer Fischer — Een Duitsch komponist, M. F. Fischer, heeft in de *Leipsiger Muzikalische Zeitung* den voorslag gedaan, om de stalen of koperen muzijksnaren door snaren van platina te doen vervangen. Het platina beweert hij, is veelkrachtiger en smeedbaarder dan het koper, en de snaren van dat metaal gemaakt gaven een fijner en aangenamer toon; de lucht en de vochtigheid zouden op hetzelfde geene werking uitoefenen, en de draden alzoo zeer gemakkelijk onderworpen zijn en minder springen. Daar het platina zich met het ijzer verbindt, zou men de draden uit eene compositie van die beide metalen kunnen vervaardigen. — De beijersche hofschilder W. Kaulbach heeft thans voor het publiek, in de hem door den koning van *Beijeren* ter beschikking gestelde werkplaats ten toon gesteld, het karton of de schets van een kolossaal, door hem uit te voeren schilderstuk, de *Verwoesting van Jeruzalem* voorstellende; een stuk hetwelk bij eene hoogte van 18 voeten eene breedte van 20 voeten moet bekomen. Van denzelfden schilder bestaat reeds een kolossaal werk, *de Hunnenslag* geheeten.

Rusland. — Het dagblad van *St. Petersburg*, deelt een uittreksel mede uit het berigt van den sterrekundige Fuss, betrekkelijk zijne astronomisch-geographische reis in *Siberie*. Deze reis, welke hij in 1832 aanving, en waaraan hij zes jaren besteedde, bepaalde zich bij het zuidwestelijke gedeelte van *Siberie*. Gedurende dien tijd bereikte hij eene ruimte, bijna evenredig, aan den omtrek der Maan, die de aankomst zijner waarnemingen te de naauwkeurigste bepaling vereischte, in eene uitgestrektheid van 56 lengte-graden tusschen *Orenburg* en *Jakutsk*. De heer Fuss overtuigde zich dat het meer *Balkach*, hetwelk nog geen Europesch reiziger voor hem bezocht, zout water heeft. De plaats waar het gewoonlijk op de kaarten geteekend wordt, is bijna twee graden breedte van deszelfs wezenlijke ligging verwijderd. In den loop van vijf jaren heeft de genoemde reiziger 337 maansdoorgangen waargenomen. Het grootste gedeelte dezer waarnemingen werd bij eene lengte van 20 tot 32 graden gedaan. De reisbeschrijving zal na voltooijing der sterrekundige berekeningen, in twee deelen uitkomen.

Italië. — In de Bibliotheek van het Vatikaan te *Rome* heeft men onlangs een handschrift ontdekt, behelzende onder anderen, op muzijk gebragte zangstukken van Adrillard. Een geleerde Duitscher, die zich te *Rome* ophoudt en aan wien men de ontdekking verschuldigd was, zou zich met de uitgave dezer stukken belasten.

Engeland. — Op den 17den II. werd te *Londen*, in het hotel van den hertog van Sussex, eene tweede bijeenkomst van de leden der koninklijke Maatschappij gehouden. De aanzienlijkste personen waren daarbij tegenwoordig, als de hertogen van Sussex en van Cambridge, de Prins van Carol, de Aartsbisschop van *Canterbury*, de hertog van Wellington, de graaf van Aberdeen, sir R. Peel, de vreemde gezanten, de ministers en vele voorname personen en geleerden. In eene der zalen van de prachtige bibliotheek des hertogs was, eene galvanische telegraaf gesteld, naar de uitvinding van den heer Wheatstone, welke, door geleiddraden in gemeenschap stond met een gelijk instrument in het slot van den tuin van het paleis van Kensington, op eene verre afstands. De met dezen telegraaf gedane vragen werden tot verbazing der aanwezenden op den eigen stond, vanmiddellijk beantwoord. Naar de berekening van den heer Wheatstone zoo de galvanische stroom, veel sneller dan het licht, in eene seconde 115,000 uren afstands doorloopen. De aandacht van het gezelschap werd ook bijzonder getrokken op het toestel van den heer Talbotype voor de hardwording van het koolzuur en de bevriezing van het kwikzilver. Deze overgang werd verschillende malen door den hoogleeraar Graham herhaald. Een toestel van den heer Cheverton, om het koolzuur vloeibaar te maken, werd evenzeer bewonderd. Onder de voorwerpen, die verder de belangstelling wekten, waren een aantal gereedschappen van hout, zoodals die bij de onderscheidene kafferstammen in gebruik zijn. Eene derde bijeenkomst van dezen aard is op den 28sten April bepaald. — Op den 10den dezer zou te *Londen* de nieuwe nationale schilderijengalerij voor het publiek opengesteld worden. De schilderijen zijn echter later geplaatst dan in het vorig lokaal van *Pall-Mall*, zullen meer in het licht en zijn minder opeengepakt, zoodat de nieuwe zaal in alle opzigten boven de oude voldoet. — In de laatstverloopt week werd te *Londen* in het openbaar verkocht de nalatenschap van zekeren heer Zachary, eene verzameling, welke behalve eenige uitstekende kabinetstukken, meestal kopijen, navolgingen of beschadigde stukken bevatte; en nogtans werden dezelve door de kunstminnende, maar niet altijd kunstkundige Britten tegen goud opgewogen. De *Konijnenberg* van P. Potter, welk kunststuk gekocht, geld 385 guinjes; een twijfelachtige Gerard Dou, de *Schilpad* van A. van der Velde bragt 161 guinjes op; een Teniers, een handbreed groot, deed 98 en een voorondersteld Wouwerman, 135 guinjes; het *Scheveningsche strand* van den laatsten werd met 380 guinjes betaald, een herstelde Rubens, de *Heilige, met het kind*, deed slechts 160 guinjes; de landschappen van Berchem en Potter, werden voor 305 guinjes toegewezen; een klein stukje van Cuyp en een landschap van Poussin, ieder voor 105; eindelijk werd voor een klein stukje, dat vermoed wordt van den spaanschen schilder Murillo te zijn, en slechts van middelmatige verdienste was, tot 660 guinjes betaald.

Frankrijk. — De Akademie der opschriften en fraaije letteren heeft den heer Letronne, tevens lid van het Instituut en hoogleeraar aan de koninklijke school voor de oostersche talen, in de plaats van den heer Langlès, overgenomen, tot hoogleeraar aan de koninklijke school voor de oostersche talen, opengevallen, leerstoel in de perzische taal aan het Collège de France toegedragen. Zijn medekandidaat is de heer Mohl, de uitgever van het Shahnameh onderneemt uit deze twee kandidaten de keuze te doen. Bij een besluit van den grootzegelbewaarder is dezelfde heer A. Jaubert onlangs tot inspecteur der oostersche drukkerij, ter vervanging van den heer S. de Sacy benoemd. — Eenige inwoners van de stad *Beaune* zijn op het denkbeeld gekomen, om een gedenkstuk ter gedachtenis van den geleerden Monge tot stand te brengen. Eene inschrijving is te dien einde geopend. Zoo er genoegzame gelden worden bijeengebragt zal het monument in een bronzen standbeeld bestaan. — Een model van het *Colyseum* te *Rome*, 35 voeten in omvang, zal eerstdaags naar *Parijs* worden gezonden, om er openbaar ten toon gesteld te worden. Het stelt dit reusachtig gebouw voor, zooals het door Titus ten behoeve van het Romeinsche volk hersteld werd. Het hier vermeldde model is een arbeid, waaraan twee en twintig jaren werden besteed en waarvan de vervaardiging door Napoleon aan zekeren kunstenaar, met name Carlo Lucangeli, werd opgedragen. — Van wege den *Sultan* zijn voor het Museum van *Versailles* eenige deuren ten geschenke aangeboden, welke door de kruisvaarders werden vervaardigd en tot de kerk van het hospitaal der Ridders van *Rhodes* behouden.

België. — De Antwerpsche bladen maken met lof gewag van een nieuw historisch stuk door den schilder Wappers vervaardigd, voorstellende een tafereel uit de geschiedenis van Anna van Bolein. Vooral het koloriet van dit stuk wordt geprezen. Hetzelve is naar *Rusland* bestemd. — Men vernoemt voorts uit *Antwerpen*, dat aldaar in den loop dezer maand eene bijzondere tentoonstelling zal gehouden worden. Vele particuliere personen te *Antwerpen* zijn nog in 't bezit van een aantal verdienstelijke stukken der Vlaamsche en Hollandsche school, welke uit dien hoofde minder algemeen bekend zijn; derzelver eigenaars zijn nu overeengekomen, om dezelve tot eene tentoonstelling te vereenigen, welke gedurende eene maand zal geopend zijn en waarvan de opbrengst tot ondersteuning van de slagtoffers der revolutie moet strekken.

NICOLO PAGANINI en EMILE GIRARDIN.

Een casino en een letterkundig museum hebben dezer dagen het actie-stelsel, 't welk den handel op de Parijsche beurs onderminnt, aan 't licht gebragt en het bedrog ontmaskerd. Een virtuoos en een letterkundige treden daarbij op; de een gestraft wegens zijne ligtgelovige hebzucht, de ander aangeklaagd wegens afzetterij. Beiden, de toonkunstenaar en de letterkundige, zijn niet onberoemd: de een Paganini, bekend als de eerste violist onzer eeuw; de andere, Girardin, als de man van het tweegevecht, dien Armand Carrel schim vervolgt. Paganini doet zijn verdriet bij een protest openlijk blijken; Girardin biedt voor de regtbank den storm stout het hoofd. Hetgeen beiden bejegende, komt, kortelijk, hierop neer: Het speculatieve Parijs zocht voordeel van den rijken violist te trekken; het kende zijn zwak, de geldzuchtigheid, en wist hem daarin te treffen. Men stelde hem het *Casino-Paganini*, in actien verdeeld, voor. Het oogenblik scheen gunstig; de speelhuizen moesten weldra gesloten worden; de vereenigingszucht zag naar eene elegante verzamelplaats om; de kunst zoude lokken en opluisteren; de naam verwaarborgde eene zekere vermaardheid. Paganini viel in den strik, en het prospectus van het Casino zag het licht. Jammer maar, dat de schoone droom zoo kort van duur was, en dat de droomer bij zijn ontwaken twee der wetenschappelijke faculteiten om zijne sponde moest zien. Geneesheeren en advokaten hadden zich van hem meester gemaakt. Hoe zulks zich had toegedragen moge Paganini zelf verhalen. Door de dagbladen vernam men dat de groote violspeler een proces had verlooren, hem door de bestuurders van het *Casino-Paganini* aangedaan; zij verdedigden, namelijk, dat hij zich, naar de bepalingen der maatschappelijke overeenkomst (zoo heet het stuk papier waarop de lieden zich aan den boozen actiegeest prijs geven!), op den bepaalden dag niet hooren, of voor elk verzuim eene veldende som tot schadeloosstelling in de maatschappelijke kas storten. Paganini zelf geeft omtrent de misleiding waaraan hij het slagtoffer werd uitsluitsel. Op den 10den Maart kon men in de voornaamste Parijsche bladen het volgend berigt lezen: » Sedert verscheidene maanden moet ik mijne kamer houden. Ik wenschte wel dat men mij in mijne afzondering rust gemeten liet. De dagbladen hebben intusschen goedgevonden om het publiek over mij en mijn proces te onderhouden, 't welk onder den naam der heeren Petitville en Emanuelli, de gewezene bestuurders van het *Casino-Paganini*, mij aangedaan is. Ik ben alzoo verpligt daaromtrent iets in 't openbaar te zeggen. Het is onwaar, dat ik ooit op mij genomen heb om het orkest in het casino te dirigeren; lang vooraf, eer ik nog, bij mijn ongeluk, aandeelen nam, was reeds de Maestro Pucci als orchestmeester aangenomen geworden. Even onwaar is het, dat ik mij verbonden, heb om twee malen 's weeks mij op de vioel te laten hooren; de overeenkomst, die over dit punt tusschen mij en het bestuur van het casino had moeten getroffen worden, is niet tot stand gekomen; bovendien werd ik onmiddellijk na mijne deelneming aan het Casino, ongesteld en was sedert altijd buiten staat om mij te laten hooren. Eindelijk is het onwaar, dat ik op kosten van de maatschappij des Casino's gezond en verpleegd ben geworden; doch al ware zulks zoo geweest, dan had de maatschappij mij nog maar met mijn eigen geld onderhouden, daar ik zestig aandeelen genomen en betaald heb, van het bedrag dezer aandeelen 't welk in weinig maanden scheel veranderen is, hebben de verantwoordelijke bestuurders van het Casino geteerd, zoolang het kaartenhuis instandhield. En hoe staan de zaken nu? De heeren bestuurderen hebben voor hunne bemoeijenis bedankt, het casino is ledig en verlaten, de maatschappij heeft 60,000 fr. schuld. Bij zulk een staat van zaken

zou het met der daad beneden alle voegzaamheid geweest zijn, wanneer de heeren Petitville en Fuoamelli mij voor het geregt hadden willen dagen, om in het Casino mij te laten hooren; zij zijn het ook niet, die mij daartoe hebben opgeëischt; men heeft zich slechts van hen bediend; zoodra de ongehoorde procedure hun kenbaar was geworden hebben zij mij geschreven, om mij hun leedwezen uit te drukken; de zaakbezorgers der maatschappij hebben in last gekregen om de vervolging te staken; het reeds uitgesprokene vonnis werd weder ingetrokken. De organen van de drukpers hebben mij steeds veel deelneming betoond; ik hoop derhalve, dat zij zich niet zullen onttrekken om deze teregtwijzing van onware berigten, te verbreiden."

(*Vervolg en Slot in een volgend Nommer.*)

Ten Amsterdamsche Beurs van gisteren (10. *April*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54⅜; dito 5 pCt. 101⅝; Kanstik. 25¼; Amort. Sijndik. 4½ pCt. 95⅛; dito 5½ pCt. 99⅞; Handels-m. 185¼; O. Indie 5 pCt. 100; Ardoins 19⅞; Braz. 78½.

Ondertrouwd:

J. A. KOENEN
EN
T. VAN BROEKHUYSEN.

Zutphen, 5. April 1838.

Eenige Kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Getrouwd:

Mr. F. R. VAN NAERSSEN,
Notaris,
EN
C. E. VAN DER HOEVEN.

Breda, den 11. April 1838.

*** Getrouwd:

Mr. B. VAN DORP,
EN
A. H. VAN NAERSSEN.

Breda, 11. April 1838.

Mr. B. BEENS, openbaar Notaris, residerende te *Breda*, zal ten verzoeke van de beneficiaire Erfgenamen van wijlen den Heer J. F. H. GILLEMAN, in leven Apotheker te *Breda*, op Woensdag den 18. April 1838, en volgende dagen, beginnende des voormiddags ten 10 uur, ten huize in de Tolbergstraat te *Breda*, Wijk C, N°. 27, aan de meestbiedenden Publiek Verkoopen:

Eenen INBOEDEL, bestaande in Mahony- en Eiken Meubelen, Spiegels, fraai Porcelein en Glaswerk, Keukengerref, Ledikanten, Bedden, Matrassen. Veel Bed- en Tafellinnen, Staatsiegordijnen, een fraaije Wieg, Kinderspeelgoed, vele Mans- en Vrouwen-Klederen.

Eenig gemaakt Goud- en Zilverwerk, benevens alle voorwerpen welke tot eene wel ingerigte Apotheek behooren, als uitmuntende fraaije en groote metalen Vijzel, kleinere dito en Mortieren, een aantal Flesschen met Geneesmiddelen, Siropen, Oliën en Spiritualeerd, Zalven, Honig, Vet, vele Drogerijen, enz.

Gemelde Goederen zijn dagen vóór de Verkooping op de gewone uren, ter plaatse voorschreven, voor een ieder te zien.

Al wat tot de Apotheek behoort, zal Donderdag den 19 April 1838, des voormiddags verkocht worden.

Door eene overeenkomst met een der meest gerenommeerde Fabrikanten in Engeland, bevind ik mij in staat het ZINK van buitengewoon goede qualiteit, als: *glansrijk van blad, glad van nerf, regelmatig gepiet en zuiver van aloi*, waardoor het buitengewoon *taai* en *duurzaam* is, tot zeer billijke prijzen te kunnen leveren, en waarvan ik hiermede mijnen Vrienden kennis geve.

Ook dat ik steeds zuiver gesorteerd ben in alle soorten van *Engelsch* BLIK en *Kramsolen* LANTAARN-HORENS, welke in qualiteit niets te wenschen overlaten. Alles volgens Prijs-Couranten, voor ieder belanghebbende bij mij verkrijgbaar.

Zoo ook is bij mij te bekomen een uitvoerig in Engeland gestatueerd Plan en Beschrijving om de Daken der Huizen met ZINK te beleggen, waarvan alhier zeer veel gebruik gemaakt wordt, en hoogstens aanbeveling verdient, vooral wanneer de qualiteit van het metaal daartoe zoo als hier aangeboden, bereid is, hetwelk de duurzaamheid waarborgt; terwijl mede bij mij voorhanden is ZINK, dit zonder *taai* en *taai*, opzettelijk vervaardigd tot het bekleeden van *vochtige* of *zuilige* Muren.

Rotterdam, 30 Maart 1838. W. VAN HOUTEN,
Kantoor in de Baan, O. 19.

UIT DE HAND TE KOOP,

op zeer gunstige voorwaarden.

Het KASTEEL *BOUVIGNE*, te *Ginneken*, op een half uur afstands van *Breda*, zeer modern, net en sierlijk gelegen in deszelfs Visschrijke Vijvers, en met opgaande Boomen beplante Singels, met grooten TUIN, waarin vele edelste Vruchtboomen en twee Goudvischvijvers; verder Timmerwerf, Woning, Koetshuis, Stalling, enz. als mede twee goede Weiland, alles dadelijk te aanvaarden. Nadere inlichtingen te bekomen bij H. W. SCHAUIKES, Katersraat, Letter D. N°. 37, te *Breda*.

*** Publieke Besteding van AARDEWERK, onder *Nunnendorp*, gezegd *de Buitenplaats*, op Dingsdag den 17. April 1838, voormiddags ten 11 ure, wegens het verwaarden der Kade in de *Torenstee-Polder*, ter lengte van 2000 Ellen.

De aanwijzingen zullen den dag voor de Besteding, des namiddags en des morgens voor de Besteding plaats hebben.

Nader onderrigting te bekomen bij den Heer A. G. DEKKER, te *Sliedrecht*, en D. 't HOOFT, te *Nunnendorp*.

De Ondergeteekende heeft de eer het geëerde Publiek bekend te maken, dat op bekomen concessie eene nieuwe POST-WAGEN-DIENST zal worden aangelegd van *Sleeuwijk* op *Utrecht*, vice versa, welke zal correspondeeren op zijne POSTWAGEN-DIENST, welke van *Breda* des morgens ten 5 uren vertrekt en te *Sleeuwijk* arriveert om 8½ uur, zoodat elk Passagier verzekert zal zijn alle de groote booten op *Nijmegen* en *Rotterdam* te hebben, welke van *Breda* met zijne onderneming vertrekken, en alzoo nog 2 uren zich zelve te *Gorinchem* kunnen ophouden, om alsdan om 10½ uur met zijne nieuwe onderneming van *Sleeuwijk* naar *Utrecht* te vertrekken.

De Nieuwe Onderneming zal om den boogen aanvang nemen.

De Prijzen der Plaatsen zijn als volgt:

Van *Breda* naar *Sleeuwijk* ... f 1,00.
Van *Sleeuwijk* naar *Utrecht* ... „ 1,50.

De Prijs van *Utrecht* naar *Breda* even zoo. — De tusschenbeide liggende plaatsen zullen naar evenredigheid berekend worden, Veers en Bruggeld daaronder begrepen.

Kentrek der Diensten:

Van *Breda* naar *Sleeuwijk*, des morgens ten 5 uur.
Van *Sleeuwijk* naar *Utrecht*, „ „ 10½ „ vm.
Van *Utrecht* naar *Sleeuwijk*, „ middags 1 „ n.
Van *Sleeuwijk* naar *Breda*, „ „ 2 „ „

Aankomst der Diensten:

Van *Breda* te *Sleeuwijk*, des morgens ten 8 uur.
Van *Sleeuwijk* te *Utrecht*, „ „ 1 „ n.
Van *Utrecht* te *Sleeuwijk*, „ „ 7 „ vm.
Van *Sleeuwijk* te *Breda*, „ middags 12 „ „

De plaatsen zijn te bekomen te *Breda* in het Logement *de Witte Leeuw*, bij F. J. F. VAN DEN GOORBERGH, Directeur te *Sleeuwijk*, in het Logement *de Zwaan*, bij P. MOLKENRENTEVELDT, Ondernemer; te *Utrecht* in het Logement *Hoogenberg*, bij Mejufvrouw de Wed. VAN DEN BERG op het Vredeburg, nabij de Katarijne-Poort.

De Ondernemer,
P. M. TEERENSTEYN.

Bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers te *Breda* en bij de voornaamste Boekhandelaren verkrijgbaar:

M. REITER'S GODSDIENSTIG HANDBOEK

VOOR NADENKENDE EN WELGEZINDE

KATHOLIJKE CHRISTENEN.

Tweede verbeterde druk op best velin papier in kl 8°; versierd met een uitmuntend titelvignet, gegraveerd door Veuis.

Hoogst gunstig is dit *Gebedenboek* dadelijk bij de eerste uitgave ontvangen; immers Zaliger de Hoogwaardige Apostolische Vicarius Adriaan van Dongen, [illegible] drukte mij [illegible] een Werk, dat [illegible] mehigvuldige [illegible] de Hoogwaardige [illegible] Cramer, insgelijks in zijne Goedkeuring, heeft geoordeeld, dat het *Bekwaam* is, voor God alleen te leeren leven en sterven. — Dit uitmuntend Gebedenboek zullen dan ook [illegible] Nederlands Katholijken zulk een gretigen aftrek doen, dat de geheele eerste druk al spoedig van [illegible] zijn, en eene tweede zeer talrijke oplage nog gereed exemplaren voorhanden zijn zal.

De prijs van dit werk, hetwelk uit [illegible] gedrukt is, is slechts f 2,50 en in negen Fransche banden [illegible] Marocain, verguld [illegible].